

XÂY DỰNG GIAI CẤP CÔNG NHÂN VIỆT NAM VỮNG MẠNH, HIỆN ĐẠI

LÊ XUÂN THỦY* -
NGUYỄN ĐÌNH NAM**

Trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Đảng ta luôn quan tâm, chú trọng đến việc xây dựng giai cấp công nhân đủ về số lượng, bảo đảm về chất lượng. Bài viết tập trung làm rõ vị trí, vai trò và một số biện pháp xây dựng lực lượng giai cấp công nhân Việt Nam dựa trên quan điểm tại Đại hội lần thứ XIII của Đảng về xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam vững mạnh, hiện đại đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Từ khóa: Giai cấp công nhân Việt Nam; vững mạnh; hiện đại; Đại hội lần thứ XIII của Đảng. In the leadership of the Vietnamese revolution, the Communist Party of Viet Nam has always paid attention to and focused on building the Vietnamese working class which is in a proper size and of required quality. The article clarified the position and role of the Vietnamese working class and proposed measures to build this force in accordance with the viewpoints of the Thirteen National Party Congress on building a strong and modern Vietnamese working class to meet the requirements and tasks of the acceleration of the national industrialization and modernization.

Keywords: Vietnamese working class; strong; modern; the Thirteen National Party Congress.

NGÀY NHẬN: 11/9/2022

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 16/10/2022

NGÀY DUYỆT: 16/11/2022

Đại hội lần thứ XIII của Đảng chỉ rõ: “Xây dựng giai cấp công nhân hiện đại, lớn mạnh; nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ học vấn, chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, tác phong công nghiệp, kỷ luật lao động thích ứng với cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư”¹. Do vậy, để hiện thực hóa mục tiêu, nhiệm vụ nêu trên, một trong những chủ trương, biện pháp quan trọng hàng đầu cần xây dựng giai cấp công nhân (GCCN) Việt Nam vững mạnh, hiện đại về mọi mặt, đủ năng lực lãnh đạo, uy tín xã hội dẫn dắt đất nước vượt qua khó

khăn, thách thức đưa con thuyền cách mạng Việt Nam đến bến thành công.

1. Giai cấp công nhân Việt Nam ngày càng lớn mạnh, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước

C.Mác và Ph.Ăngghen là những người đầu tiên bàn về GCCN với tư cách là giai cấp giữ vị trí, vai trò trung tâm của lịch sử phát

* PGS.TS, Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

** Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

triển xã hội. Các ông khẳng định: “Trong tất cả các giai cấp hiện đang đối lập với giai cấp tư sản thì chỉ có giai cấp vô sản là giai cấp thực sự cách mạng. Tất cả các giai cấp khác đều suy tàn và tiêu vong cùng với sự phát triển của đại công nghiệp, còn giai cấp vô sản lại là sản phẩm của bản thân nền đại công nghiệp”². Kế thừa quan điểm, tư tưởng của C.Mác, Ph.Ăngghen về nội dung sứ mệnh lịch sử thế giới của GCCN, V.I.Lênin cho rằng: GCCN muốn trở thành giai cấp lãnh đạo xã hội, tổ chức ra chính đảng thông qua đội tiên phong của nó là Đảng Cộng sản để đấu tranh giải phóng giai cấp, giải phóng toàn xã hội khỏi áp bức, bóc lột của giai cấp tư sản.

Chủ tịch Hồ Chí Minh trên hành trình ra đi tìm đường cứu nước đã sớm bắt gặp chủ nghĩa Mác - Lênin, coi chủ nghĩa Mác - Lênin là cuốn “cẩm nang” thần kỳ của cách mạng Việt Nam, mặt trời soi sáng con đường chúng ta đi đến thắng lợi cuối cùng, đi tới chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản. Bằng hoạt động thực tiễn phong phú, đa dạng, Người đã tích cực truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, đặc biệt trong phong trào công nhân để dẫn dắt, định hướng cho việc thành lập chính đảng ở Việt Nam. Được sự ủy nhiệm của Quốc tế cộng sản, cùng với uy tín, ảnh hưởng của mình, ngày 03/02/1930, Nguyễn Ái Quốc chủ trì hội nghị họp nhất ba tổ chức cộng sản thành một tổ chức duy nhất, lấy tên Đảng Cộng sản Việt Nam. Đây là sự kiện đánh dấu bước trưởng thành về chính trị, tư tưởng và tổ chức của GCCN, chứng tỏ GCCN Việt Nam ngày càng lớn mạnh, trưởng thành, có đủ năng lực, uy tín lãnh đạo cách mạng.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, GCCN Việt Nam đã tăng về số lượng, trưởng thành về chất lượng, khẳng định được vị trí, vai trò của mình trong đấu tranh cách mạng giải phóng dân tộc và xây dựng, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Ngay sau khi ra đời, Đảng ta đã xác định sứ mệnh lịch sử của

GCCN Việt Nam là giai cấp đại diện cho phương thức sản xuất tiên tiến; giai cấp tiên phong trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, lực lượng đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa (CNHĐH) đất nước vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng chỉ rõ: “Trong tiến trình lịch sử, giai cấp công nhân luôn là lực lượng tiên phong của cách mạng Việt Nam, luôn đứng ở trung tâm của những sự kiện chính trị quan trọng của đất nước, kế thừa và làm rạng rỡ thêm truyền thống vẻ vang của dân tộc. Đặc biệt là, sau hơn 30 năm đổi mới, giai cấp công nhân Việt Nam đã không ngừng lớn mạnh cả về số lượng và chất lượng... là lực lượng đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”³.

Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 28/01/2008 Hội nghị lần thứ sáu Ban chấp hành Trung ương (khóa X) về tiếp tục xây dựng GCCN Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh CNHĐH đất nước cũng đã nhấn mạnh mục tiêu: “Xây dựng giai cấp công nhân lớn mạnh, phát triển nhanh về số lượng, nâng cao chất lượng, có cơ cấu đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước”. Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội năm 1991 (bổ sung, phát triển năm 2011) đã xác định: “Phát triển giai cấp công nhân về số lượng và chất lượng để xứng đáng là giai cấp tiên phong trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội... Đặc biệt coi trọng việc xây dựng một đội ngũ công nhân lành nghề, những nhà kinh doanh có tài, những nhà quản lý giỏi và các nhà khoa học, kỹ thuật có trình độ cao”⁴; Đại hội lần thứ XII của Đảng đã xác định: “Quan tâm giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng, phát triển giai cấp công nhân cả về số lượng và chất lượng; nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ học vấn, chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, tác phong công nghiệp, kỷ luật lao động của công nhân”⁵. Tiếp đến, Đại hội lần thứ XIII của Đảng một lần nữa tái

khẳng định nội dung xây dựng GCCN Việt Nam hiện đại, lớn mạnh. Như vậy, quan điểm xuyên suốt của Đảng ta từ ngày thành lập đến nay, phát triển GCCN đủ về số lượng, bảo đảm về chất lượng, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đáp ứng ngày càng cao yêu cầu, nhiệm vụ của thời kỳ đẩy mạnh CNHHDH, phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc.

GCCN Việt Nam tăng về số lượng, trưởng thành về chất lượng và khẳng định, phát huy vai trò, vị thế của mình trong phát triển kinh tế - xã hội. Trình độ học vấn và trình độ chuyên môn, nghề nghiệp, chính trị của giai cấp công nhân ngày càng được cải thiện. Số công nhân có tri thức, nắm vững khoa học - công nghệ tiên tiến đã tăng lên. Hình thành lớp công nhân trẻ có trình độ học vấn, văn hóa, được đào tạo nghề theo chuẩn nghề nghiệp, được rèn luyện trong thực tiễn sản xuất hiện đại, phương pháp làm việc ngày càng tiên tiến.

Hiện nay, trước yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra ngày càng cao của sự nghiệp CNHHDH đất nước; quá trình mở cửa, hội nhập quốc tế sâu rộng cùng những tác động của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, quá trình xây dựng GCCN Việt Nam hiện đại, vững mạnh còn một số hạn chế, như: trình độ chuyên môn của một bộ phận công nhân còn thấp, chưa theo kịp với đòi hỏi của thị trường lao động; còn thiếu nhiều công nhân có trình độ tay nghề cao; tác phong lao động, làm việc còn giản đơn, thiếu tính nghiêm túc, kỷ luật; ý thức chính trị tham gia vào hoạt động đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng của một số công nhân chưa cao...

2. Một số giải pháp xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam vững mạnh, hiện đại theo quan điểm Đại hội lần thứ XIII của Đảng

Một là, tăng cường tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng cho GCCN trong tình hình mới.

Đây là giải pháp có ý nghĩa quan trọng

hàng đầu để xây dựng GCCN Việt Nam vững mạnh, hiện đại. Tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng cho GCCN về thực chất là tăng cường sự lãnh đạo của Đảng với GCCN trong mọi hoạt động, luôn kiên định mục tiêu, lý tưởng cách mạng, độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, có tinh thần yêu nước, có ý chí, khát vọng vươn lên. Đại hội lần thứ XIII của Đảng nhấn mạnh: “Tăng cường tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng cho giai cấp công nhân”⁶. Theo đó, cấp ủy đảng và tổ chức công đoàn cần đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền cho công nhân nắm được những quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước về phát triển GCCN mới, nhất là những thành tựu đất nước đạt được qua hơn 36 năm đổi mới dưới sự lãnh đạo của Đảng; làm cho GCCN nhận thức sâu sắc hơn về sứ mệnh lịch sử của mình, về tổ chức công đoàn, về Đảng; tuyên truyền, giáo dục cho GCCN nỗ lực phấn đấu vươn lên, tự giác học tập, bồi dưỡng, rèn luyện về mọi mặt đáp ứng yêu cầu, đòi hỏi ngày càng cao của công việc; xây dựng ý thức chính trị đúng đắn cho GCCN trong nghiên cứu, học tập, quán triệt những nghị quyết, chỉ thị, quy định của Đảng, Nhà nước, công đoàn, đặc biệt là học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Cấp ủy đảng và tổ chức công đoàn phải thường xuyên bám nắm hoạt động của công nhân để lắng nghe tâm tư, tình cảm, nguyện vọng, từ đó tích cực, chủ động phối hợp với các tổ chức, lực lượng có liên quan giải quyết kịp thời, hiệu quả ý kiến thắc mắc, phản ánh của công nhân, tạo sự đoàn kết, thống nhất về nhận thức và hành động trong đội ngũ công nhân, góp phần thực hiện thắng lợi chỉ tiêu sản xuất đề ra.

Trong giai đoạn hiện nay, trước tác động tiêu cực từ mặt trái của cơ chế thị trường, những vấn đề “com, áo, gạo, tiền” của công nhân đặt ra cấp bách, một bộ phận công

nhân có cuộc sống rất khó khăn, bấp bênh, rất dễ bị các phần tử xấu dụ dỗ, mua chuộc, kích động. Vì vậy, cấp ủy đảng và tổ chức công đoàn cần tăng cường giáo dục bản lĩnh chính trị vững vàng cho công nhân, không dao động trước khó khăn, thử thách, tuyệt đối tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng; phải trang bị đầy đủ cho GCCN những tri thức, kiến thức về pháp luật, chống lại những âm mưu, thủ đoạn, hoạt động “diễn biến hoà bình” được các thế lực thù địch sử dụng, đặc biệt trên các trang mạng xã hội. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nhấn mạnh: “Chú trọng giáo dục giữ vững bản lĩnh, có ý thức nhạy bén chính trị, tăng sức đề kháng trước những biểu hiện tiêu cực, mặt trái của xã hội và sự chống phá, xuyên tạc của các thế lực thù địch, tuyệt đối không để các thế lực thù địch lợi dụng lòng yêu nước chân chính của công nhân, người lao động để kích động, lôi kéo biểu tình, tụ tập gây rối, làm mất an ninh, trật tự, gây chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc”⁷.

Hai là, thường xuyên quan tâm chăm lo đến đời sống vật chất, tinh thần, bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng, hợp pháp của GCCN.

Đây là nội dung biện pháp được Đại hội lần thứ XIII của Đảng chú trọng: “Chăm lo đời sống vật chất, tinh thần, nhà ở và phúc lợi cho công nhân; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của công nhân”⁸. Theo đó, cấp ủy đảng và tổ chức công đoàn cần đẩy mạnh các hoạt động thăm hỏi, giúp đỡ, động viên công nhân có hoàn cảnh gia đình khó khăn, thiếu thốn; tiếp tục thực hiện các phong trào trong công nhân của Đảng, Nhà nước, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, như: lao động giỏi, lao động sáng tạo; giỏi việc nước, đảm việc nhà; tết sum vầy; tháng công nhân... chú trọng đến việc bảo đảm tốt những chế độ, chính sách về tiền lương, hỗ trợ của các tổ chức, cá nhân cho công nhân, nhất là khi công nhân gặp rủi ro tai nạn, ốm đau, ngày lễ, tết; tổ chức phát động phong trào thi đua yêu nước trong

công nhân, khơi dậy tinh thần lao động hăng say, cần cù, sáng tạo, làm tốt công tác thi đua, khen thưởng đối với tập thể, cá nhân có nhiều nỗ lực, cố gắng phấn đấu vươn lên trong công việc, cuộc sống.

Cấp ủy đảng, tổ chức công đoàn tích cực, chủ động phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương kịp thời tháo gỡ những nhu cầu về nhà ở, tiền thuê phòng trọ, chăm sóc con cái cho công nhân; từng bước nâng cao đời sống tinh thần, giúp công nhân được tiếp cận, thỏa mãn nhu cầu thưởng thức văn hóa, văn nghệ, giao lưu nhân chứng lịch sử; chủ động đấu tranh phê phán, loại bỏ văn hóa phẩm độc hại; xây dựng môi trường làm việc trong sáng, lành mạnh, gần gũi, yêu thương, đoàn kết, giúp đỡ lẫn nhau.

Ba là, tiếp tục đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp hoạt động của tổ chức công đoàn phù hợp với tình hình mới.

Đại hội lần thứ XIII của Đảng chỉ rõ: “Đổi mới tổ chức và hoạt động của công đoàn phù hợp với cơ cấu lao động, nhu cầu và nguyện vọng của công nhân và yêu cầu hội nhập quốc tế”⁹. Công đoàn lấy nhu cầu hợp pháp, chính đáng của tập thể công nhân làm cơ sở hoạt động, với mục tiêu đại diện cho công nhân, chăm lo và bảo vệ quyền, lợi ích của công nhân. Theo đó, cần tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn chuyên nghiệp, bản lĩnh, trí tuệ, tâm huyết, trách nhiệm với công việc, vững vàng trước mọi khó khăn, thách thức, không để bị suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”.

Đồng thời, sự quan tâm, chăm lo đến đời sống của người công nhân cần được cụ thể hóa, thể chế hóa thành những quy định, hướng dẫn cụ thể, đó không phải là khẩu hiệu đơn thuần, mà cần đi vào đời sống thực tế của công nhân sau mỗi giờ làm, ca làm, từ đó, tìm cách tháo gỡ những khó khăn. Muốn vậy, cần phát huy cao độ tinh thần, trách nhiệm của người đứng đầu, tổ chức công

đoàn trong việc khảo sát, đánh giá trình độ mọi mặt của công nhân; phân công, giao nhiệm vụ cho công đoàn viên theo dõi tiến trình làm việc của công nhân về thái độ, trách nhiệm, chất lượng sản phẩm làm ra...; tổ chức những buổi họp, gặp gỡ trong công nhân để lắng nghe những ý kiến của họ, phối hợp giữa các tổ chức, lực lượng có liên quan, từng bước đáp ứng nguyện vọng của công nhân; phát huy tinh thần dân chủ trong đổi mới cách thức quản lý, đẩy mạnh thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở trong doanh nghiệp, nhất là trong các doanh nghiệp ngoài nhà nước và doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài; hoàn thiện và phát triển hệ thống an sinh xã hội, mở rộng phúc lợi xã hội cho công nhân; hoàn thiện hệ thống bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp... Trên cơ sở những quy định của doanh nghiệp, khu công nghiệp, tổ chức công đoàn cần xây dựng quy định, quy chế hoạt động của riêng mình, phù hợp với điều kiện thực tế.

Bốn là, công nhân tích cực, chủ động tham gia vào công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị.

Cần phải “Tham gia xây dựng, chỉnh đốn, bảo vệ Đảng và hệ thống chính trị coi đây cũng là trách nhiệm và quyền lợi chính trị của đoàn viên, công nhân, viên chức, người lao động và tổ chức công đoàn”¹⁰. Theo đó, cấp ủy đảng, công đoàn tổ chức tuyên truyền cho công nhân hiểu rõ những nghị quyết, chỉ thị, quy định về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; nhận thức được âm mưu, thủ đoạn chống phá cách mạng Việt Nam của các thế lực thù địch, phản động; kết quả cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực của Đảng ta trong thời gian vừa qua... qua đó, xây dựng tinh thần, trách nhiệm cao của công nhân tham gia vào hoạt động giám sát, kiểm tra tổ chức đảng và công đoàn; tham gia góp ý xây dựng lề lối, phương pháp, tác phong làm việc của cán bộ, đảng viên trong tổ chức đảng và

công đoàn; đấu tranh phản bác lại quan điểm sai trái, phản động và những cán bộ, đảng viên có biểu hiện suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống; làm tốt công tác giới thiệu công nhân là quần chúng ưu tú tham gia lớp bồi dưỡng cảm tình đảng, từ đó giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện thử thách để được đứng trong hàng ngũ của Đảng.

3. Kết luận

GCCN Việt Nam là lực lượng lãnh đạo cách mạng thông qua hạt nhân là Đảng Cộng sản Việt Nam. Mỗi thắng lợi của cách mạng Việt Nam đều ghi đậm những dấu ấn, khẳng định vai trò lãnh đạo đúng đắn, sáng tạo, hợp lòng dân của Đảng Cộng sản Việt Nam. Phát huy truyền thống yêu nước của dân tộc, dưới sự lãnh đạo của Đảng, GCCN Việt Nam nêu cao bản lĩnh chính trị, tinh thần tiên phong, đoàn kết, sáng tạo, giữ vững và phát huy thành quả cách mạng, xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa □

Chú thích:

- 1, 6, 8, 9. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập I*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2021, tr. 166.
2. C.Mác và Ph.Ăngghen. *Toàn tập. Tập 4*. H. NXB Chính trị quốc gia, 1994, tr. 610.
- 3, 7, 10. Nguyễn Phú Trọng. *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, tr. 287 - 288, 290, 292.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2011, tr. 240 - 241.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2016, tr. 242 - 243.

Tài liệu tham khảo:

1. *Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 28/01/2008 Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa X) về tiếp tục xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.*